

Dekanat Nowogródek W 1741 r. Kazimierz Niesiełowski, kasztelan smoleński, założył altarię przy kościele w Horodyszczu (dziś rejon baranowicki), którą opiekowała się misja jezuitów Kolegium Nowogródzkiego. Nie później niż w latach 60. XVIII w. za zgodą biskupa wileńskiego Ignacego Masalskiego altaria została przeniesiona do worończańskiego kościoła.

Drewniany kościół w Woronczy, początkowo poświęcony pod wezwaniem Trójcy Najświętszej, został ufundowany przez Poniatowskich, w 1766 r. wspomniany jako już działający. Była to dwuwieżowa, pobudowana częściowo z drewna, częściowo z cegły świątynia na planie krzyża. Jej wnętrze zdobiło siedem ołtarzy – ołtarz główny z obrazem Matki Bożej Niepokalanego Poczęcia w pozłoczonych srebrnych koronach (dokoła 4 wota), ołtarze św. Tadeusza i św. Józefa w sali modlitewnej i jeszcze po dwa ołtarze w każdej bocznej kaplicy. Nabożeństwa po dawnemu odprawiali tu jezuici, dla których został pobudowany dom misyjny. †

Po kasacji zakonu jezuitów staraniem miejscowego właściciela ziemskiego Józefa Niesiełowskiego biskup Masalski w 1781 r. nadał worończańskiemu kościołowi status parafialnego. Trochę później pan Józef, „zobaczywszy małość początkowego budynku”, założył nowy, tym razem murowany kościół na południowo-zachodnim skraju wsi – na terenie siedziby Niesiełowskich. Płyta nagrobkowa fundatora (+1816) ozdobiona herbami rodzowymi została wmurowana do zewnętrznej ściany kościelnego prezbiterium. Budowę skończono w 1808 r., a w 1809 r. ksiądz Jan Ćwirka, dziekan nowogródzki, poświęcił świątynię pod wezwaniem św. Anny. W tym kościele został ochrzczony znany poeta Jan Czeczot.

W XIX w. do worończańskiej parafii dekanatu nowogródzkiego (liczba parafian w tamtym czasie wynosiła prawie 3 000) zostały przypisane kaplice w Kozłowiczach oraz Tuhanowiczach (dziś rejon baranowicki, obie się nie zachowały), w Serwaczy oraz na miejscowym cmentarzu. Ostatnia, pobudowana w 1837 r. przez generała Kobyleńskiego, przedstawiała sobą drewnianą budowlę z dwupiętrową masywną dekoracyjną wieżą, która stanowiła główne wejście. Wejście na cmentarz poprzedzała dwupiętrowa drewniana brama-dzwonnica. Jeden raz wspomina się również kaplica w Mirociczach.

Kościół św. Anny – dwuwieżowa bezapsydowa z trzema nawami bazylika w dość eklektycznym stylu. Główna fasada jest dwukondygnacyjna, zakończona trójkątnym frontonem, flankowana czworobocznymi teleskopowymi trójpoziomowymi wieżami-dzwonicami pod kształtnymi barokowymi kopułami. Dolny poziom fasady ma wygląd sześciokolumnowego doryckiego portyku w stylu klasycyzmu udekorowanego rustyką. Prezbiterium, prostokątne w

podstawie, niższe w stosunku do nawy centralnej, flankowane dwiema kwadratowymi w podstawie zakrystiami, jest skierowane na zachód. Do środka południowej fasady jest przyłączona pięciobryłowa tytułowa kaplica św. Anny, wykonana na rzecz fundacji Ludwika Plater.

W głównym ołtarzu znajduje się, jak i poprzednio, rzeźbione Ukrzyżowanie (wcześniej był to obraz, a w drugiej kondygnacji znajdował się obraz Matki Bożej Częstochowskiej). Ołtarze boczne przy końcu naw (wcześniej były namalowane) poświęcone: lewy – Matce Bożej (wcześniej znajdowała się tam figura Jezusa Antokolskiego), prawy – św. Antoniemu (wcześniej również poświęcony św. Antoniemu, teraz została tu umieszczona ciekawa figura tego Świętego wykonana w stylu współczesnego prymitywizmu). Nawa centralna uwieńczona cylindrycznymi sklepieniami na podprężnych łukach. Nad wejściem zrobiono chór. W krypcie pod kościołem zostali pochowani Niesiełowsky oraz Wereszkowie. Rysunek naścienny o wyglądzie architektonicznej kotary, który jeszcze w 1970. można było zobaczyć na ścianie ołtarza prezbiterium, niestety, został zamalowany. Przy kościele stała dwupiętrowa kamienna plebania, która się do dnia dzisiejszego nie zachowała.

W okresie powojennym kościół został zamknięty i po pewnym czasie przekształcił się w ruiny. Został jednak zaliczony do pomników architektury. Nie zachowała się i kaplica cmentarna. Odbudowano ją ze środków wiernych w 1989 r., gdy władze sowieckie pozwoliły uczestniczyć w nabożeństwach. Kaplicę poświęcono pod historycznym parafialnym wezwaniem św. Anny (teraz, po odbudowie kościoła, z niej się nie korzysta). Od razu rozpoczęło się również odbudowywanie kościoła. Znaczną część środków na restaurację zebrał ks. Stefan Niedzielak, a kierował restauracją ówczesny proboszcz nowogródzkiej parafii, a dziś biskup – Antoni Dziemianko. 26 lipca 1995 r. kościół został rekonsekrowany przez biskupa grodzieńskiego Aleksandra Kaszkiewicza pod historycznym wezwaniem św. Anny.